

II. 2014-2015 («ΑΡΙΣΤΕΙΑ II», ΕΣΠΑ): ελληνο-ιταλικό ερευνητικό πρόγραμμα με ακρωνύμιο «ARCH»: ARCH - Αρχαιακή έρευνα και πολιτιστική κληρονομιά: Το θεατρικό αρχείο της Societas Raffaello Sanzio / Archival Research and Cultural Heritage: The Theatre Archive of Societas Raffaello Sanzio.

Από το 2003 ως την Άνοιξη του 2009, υπήρξε μέλος της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης του ΤΘΣ (Σχολή Καλών Τεχνών, Ναύπλιο) του Παν/μίου Πελοποννήσου.

Ασχολείται με θέματα συγκριτικής φιλολογίας, με έμφαση στην ιστορία των ιδεών, στη μελέτη του μεταφραστικού φαινομένου και ειδικότερα στη συγκριτική δραματολογία και την ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου με έμφαση στον 18ο και 19ο αιώνα. Τα τελευταία χρόνια, τα μελετητικά της ενδιαφέροντα αγκαλιάζουν και τον 20ό, με επίκεντρο ζητήματα πρόσληψης και θεατρικής μετάφρασης.

Έχει δώσει διαλέξεις και σεμινάρια σε επιστημονικούς φορείς και πανεπιστήμια του εσωτερικού και του εξωτερικού (περίπου ογδόντα), έχει συμμετάσχει σε πολυάριθμα διεθνή Συνέδρια (γύρω στα εκατόν πενήντα), έχει διοργανώσει ειδικές θεματικές συνεδρίες, Στρογγυλά Τραπέζια και διεθνή Συμπόσια. Έχει συμμετάσχει στο πρόγραμμα ανταλλαγών του ΕΙΕ με το CNRS της Γαλλίας και έχει συνεργαστεί σε διεθνή επιστημονικά δίκτυα όπως της European Science Foundation (ESF) και της Association Internationale de Littérature comparée (AILC/ICLA). Μέλος πολλών επιστημονικών Εταιρειών (σε αρκετές απ' αυτές έχει διατελέσει και μέλος του Δ.Σ.): μεταξύ άλλων του «Ομίλου Μελέτης Ελληνικού Διαφωτισμού», της «Ελληνικής Επιτροπής Σπουδών Νοτιο-ανατολικής Ευρώπης», της «Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας» και της «Société Voltaire».

Έχει δημοσιεύσει μόνη ή σε συνεργασία είκοσι τέσσερα (24) αυτοτελή βιβλία (μονογραφίες και συλλογικά έργα) και περισσότερες από εκατόν πενήντα (150) εργασίες, βιβλιοκρισίες και δοκίμια σε έγκριτα ελληνικά και διεθνή περιοδικά (*Ο Ερασιστής, Ελληνικά, Σύγκριση / Comparaison, Παράβασις / Parabasis, Études Balkaniques, Revue des Études Sud-Est Européennes, Synthésis, Neohelicon, Studies on Voltaire and the 18th century, Journal of Modern Greek Studies*, κ.ά.), στον ημερήσιο τύπο και σε πολιτιστικά ένθετα (*Το Βήμα, Η Καθημερινή, Ελευθεροτυπία - E-Iστορικά*). Έχει συντάξει τα λήμματα για τον νεοελληνικό Διαφωτισμό στην *Encyclopedia of Greece and the Hellenic Tradition* (Λονδίνο-Σικάγο 2000) και στην *Encyclopedia of the Enlightenment*, επιμ. Alan Charles Kors (Oxford University Press 2003).

Η παρούσα μελέτη, προϊόν πολυετούς έρευνας, προσφέρει άφθονο υλικό για στοχασμό και αναστοχασμό αναφορικά με το πολυπρισματικό γεγονός (ιδεολογικό, πολιτισμικό και αισθητικό) που συνθέτει το μεταφραστικό ζήτημα στην περίοδο του Διαφωτισμού. Αποτυπώνονται τα γραμματειακά είδη και τα φαινόμενα σε όλο τους το εύρος (ιστορία, γεωγραφία, ανατολισμός, εγχειρίδια ηθικής και κοινωνικής συμπεριφοράς/χρηστομάθειες, θετικές επιστήμες, λογοτεχνία, θέατρο, κ.ά.) και η ανάλυση εστιάζεται κάθε φορά σε ενδιαφέροντα και εύγλωττα παραδείγματα. Η περιήγηση εκτείνεται σε όλον τον 18ο αιώνα, ενώ συμπληρώνεται από ένα πανόγραμμα της «γεωγραφικής» και «πολιτισμικής» εμβέλειας των νεοελληνικών μεταφράσεων στον χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Το εγχείρημα ολοκληρώνεται με την ανίχνευση μιας πρώιμης θεωρίας της μετάφρασης μέσα από τρεις σημαίνοντες Προλόγους: *Ιώσηπος Μοισιόδαξ, Ηθική Φιλοσοφία, Δημ. Καταρτζής, «Πρόλογος στη μετάφραση του Ρεάλ»* και Παν. Κοδρικάς, *Περί πληθύος κόσμων*.

Εκδόσεις Καλλιγράφος

Ιστορία και θεωρία της μετάφρασης – 18ος αιώνας – Ο Διαφωτισμός

ANNA TAMPAKH

ANNA TAMPAKH

Ιστορία και θεωρία της μετάφρασης 18ος αιώνας – Ο Διαφωτισμός

«πράγμα περισπούδαστο και τώρα σ' όλα τα βασίλεια...»

Αθήνα 2018

Η Άννα Ταμπάκη γεννήθηκε στον Πειραιά. Απόφοιτος της Ελληνο-Γαλλικής Σχολής «Jeanne d'Arc», πτυχιούχος Ελληνικής και Γαλλικής Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών, συνέχισε ως υπότροφος της Γαλλικής Κυβερνήσεως μεταπτυχιακές σπουδές σε γαλλικά πανεπιστήμια (Université de Clermont II, νυν Université Blaise Pascal, Université Paris Sorbonne-Paris IV) και εξειδικεύθηκε στους τομείς της γαλλικής, συγκριτικής, και νεοελληνικής φιλολογίας. Υπήρξε μαθήτρια του Κ. Θ. Δημαρά στο Νεοελληνικό Ινστιτούτο της Σορβόνης. Έτυχε επίσης υποτροφίας από το Ίδρυμα «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης». Είναι διδάκτωρ της École des Hautes Études en Sciences Sociales (Παρίσι). Υπήρξε Ερευνήτρια στο Κέντρο, σήμερα Τμήμα Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (1980-2000), όπου συμμετείχε σε πολλά ερευνητικά προγράμματα και σε διακρατικές συνεργασίες. Από το 2000 διατηρεί την ιδιότητα του Φιλοξενούμενου Ερευνητή και για την χρονική περίοδο 1997-2012 ήταν Ε.Υ. του ερευνητικού έργου «Νεοελληνικές Μεταφράσεις». Είναι ιδρυτικό μέλος του «Σεμιναρίου Συγκριτικής Γραμματολογίας και Ιστορίας των Ιδεών» (2000), το οποίο απορροφήθηκε βαθμιαία στον «Τομέα Γραμματολογίας» του νυν Τμήματος Νεοελληνικών Ερευνών.

Δίδαξε ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου (1995-2000) στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Παν/μίου Πατρών. Το 1999 εξελέγη Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο ΤΘΣ του Παν/μίου Αθηνών και το 2004 Καθηγήτρια στο ίδιο Τμήμα. Ανέλαβε πολλά διοικητικά και άλλα καθήκοντα. Από το 2007 είναι μέλος της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΤΘΣ και από το φθινόπωρο του 2009 ως τον Σεπτέμβριο του 2014 είχε τη Διεύθυνσή του. Διετέλεσε Πρόεδρος του Τμήματος την περίοδο 2015 (Νοέμβριος) με 2017 (Δεκέμβριος).

Έχει συνεργαστεί με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) καταρχήν ως κριτική αναγνώστρια στην α' έκδοση της *Ιστορίας της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας* (2 τ.). Από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 συνεργάζεται ως Καθηγήτρια-Σύμβουλος στην ΕΛΠ44: Νεοελληνικό θέατρο (1600-1940) – Κινηματογράφος και Συντονίστρια της μεταπτυχιακής θεματικής ενότητας ΔΓΡ64: Εργαστήρια Δημιουργικής Γραφής II (2017-2018).

Υπήρξε Ε.Υ. δυο ερευνητικών προγραμμάτων ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ:

I. 2012-2015 (ΘΑΛΗΣ): διαπανεπιστημιακό / διατμηματικό ερευνητικό πρόγραμμα με ακρωνύμιο «Χρυσάλλις/Chrysalis», «Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του 'εθνικού χαρακτήρα' στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα»/“Cultural transfer and 'national character' in nineteenth century Greek periodicals”.